

Vilniaus miesto savivaldybė

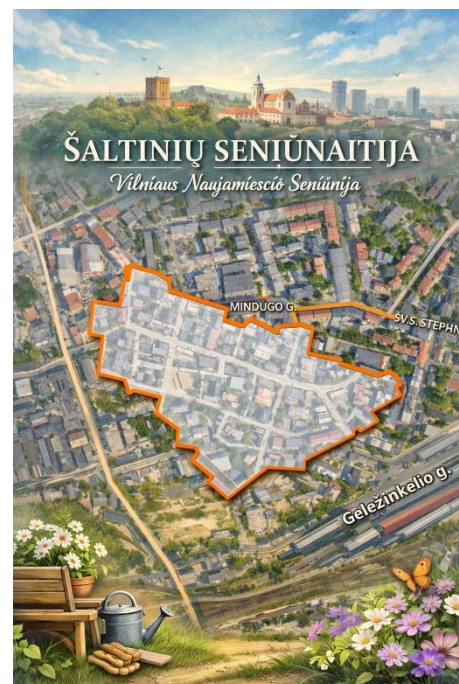
Naujamiesčio seniūnija

Šaltinių seniūnaitija

Šaltinių seniūnaitės Ritos Latvytės 2025 metų veiklos ataskaita

Šaltinių seniūnaitija, esanti Naujamiesčio seniūnijoje Vilniaus mieste, yra centrinėje miesto dalyje įsikūrusi, tankiai apgyvendinta ir socialiai aktyvi teritorija, kurioje gyvena apie 3 600 deklaruotų gyventojų. Seniūnaitija apima Algirdo, Mindaugo, Kauno ir gretimų gatvių teritorijas, kuriose dominuoja daugiabučiai gyvenamieji namai, smulkusis verslas, ugdymo ir kultūros įstaigos, taip pat viešosios erdvės.

Didelė dalis seniūnaitės darbo 2025 metais vyko tiesiogiai bendraujant su gyventojais, socialinių tinklų grupę, elektroninį paštą ir asmeninius susitikimus. Gyventojai kreipėsi įvairiais klausimais: dėl viešųjų erdvių būklės, automobilių parkavimo, apšvietimo, triukšmo, statybų procesų, kaimyninių sklypų planavimo sprendinių, taip pat dėl daugiabučių namų valdymo ir bendrijų veiklos.

Bendruomenės sanglaudos iššūkiai: naujakuriai ir senbuviai

2025 metais Šaltinių seniūnaitijoje ypač išryškėjo **bendruomenės sanglaudos klausimai**, susiję su sparčia naujų statybų plėtra ir naujakurių atsikėlimu į rajoną. Tankėjant užstatymui ir didėjant gyventojų skaičiui, susiformavo skirtingus lūkesčius ir patirtis turinčios gyventojų grupės – ilgamečiai rajono gyventojai ir naujakuriai.

Seniūnaitės praktikoje tai pasireiškė padidėjusiu gyventojų kreipimusi skaičiumi dėl parkavimo, eismo organizavimo, triukšmo, statybų poveikio ir viešųjų erdvių naudojimo. Šios situacijos parodė, kad konfliktai dažnai kyla ne dėl piktos valios, o dėl informacijos stokos, skirtingo rajono „skaitymo“ ir nevienodų lūkesčių savivaldos atžvilgiu.

Tokiose situacijose seniūnaitės vaidmuo tampa tarpininkaujantis – **padėti girdėti vieniems kitus, aiškinti sprendimų ribas ir skatinti dialogą tarp skirtingų gyventojų grupių. Vis dėlto be aiškesnių institucinių įrankių šis vaidmuo dažnai apsiriboja komunikacija, o ne realių sprendimų inicijavimu.**

Ateityje bendruomenės sanglaudos stiprinimui būtina ne tik infrastruktūros plėtra, bet ir kryptinga komunikacija, ankstyvas gyventojų įtraukimas į planavimo procesus bei realus dialogas tarp naujakurių, senbuvų ir savivaldybės institucijų. Tai ypač svarbu sparčiai besikeičiančiose miesto dalyse, tokiose kaip Šaltinių seniūnaitija.

Seniūnaitės darbas grindžiamas nuostata, kad gyventojų informavimas, aiškinimas ir nuoseklus dialogas su institucijomis yra ne mažiau svarbus nei konkretūs infrastruktūriniai sprendimai.

Šaltinių seniūnaitijoje ypatingas dėmesys skiriamas daugiabučių namų savivaldai ir gyventojų atsakomybei už bendrą turtą. Skatinama, kad namai būtų valdomi pačių savininkų kuriant daugiabučių namų bendrijas. Įtraukiant kuo daugiau gyventojų į savo namų valdymą, kviečiant nebūti abejingiems savo aplinkai.

Seniūnaitės veikla 2025 metais buvo orientuota į nuoseklų bendruomenės stiprinimą, gyventojų interesų atstovavimą ir ilgalaikių problemų sprendimų paiešką, bendradarbiaujant su Naujamiesčio seniūnija, Vilniaus miesto savivaldybės administracija ir kitomis institucijomis.

Aktualūs 2025 metų klausimai ir bendradarbiavimas su seniūnija

2025 metais Šaltinių seniūnaitijoje buvo išspęsti keli bendruomenei svarbūs teritorijų tvarkymo ir judumo klausimai. Tarp jų – **Jurgos Katino skvero atnaujinimo perspektyvos**, siekiant, kad ši viešoji erdvė būtų funkcionali, saugi ir pritaikyta skirtingų amžiaus grupių gyventojams. Gyventojų lūkesčiai dėl želdinių, poilsio zonų ir bendros aplinkos kokybės buvo nuosekliai perduodami seniūnijai ir savivaldybės administracijai. Artimiausiu laiku skveras bus atnaujintas.

Taip pat buvo keliami **atliekų surinkimo aikštelių tvarkos klausimai** – jų išdėstymas, priežiūra, estetinė būklė ir poveikis gyvenamajai aplinkai. Gyventojai ne kartą išreiškė poreikį, kad atliekų surinkimo sprendimai būtų derinami su realiomis teritorijos sąlygomis ir nekeltų papildomo diskomforto kasdienėje aplinkoje.

Dar viena aktuali tema – **tarp miestinių autobusų eismo ribojimas seniūnaitijos teritorijoje**. Šis klausimas buvo svarstomas tiek dėl triukšmo, tiek dėl eismo saugumo ir gyvenamosios aplinkos kokybės. Gyventojų nuomonės ir pastabos buvo apibendrintos ir perduotos atsakingoms institucijoms.

Svarbu pabrėžti, kad dauguma šių klausimų sprendžiami glaudžiai bendradarbiaujant su Naujamiesčio seniūnija. Praktika rodo, kad greičiausi ir efektyviausi sprendimai pasiekiami tada, kai seniūnaitė veikia ne kaip tarpininkas „iš šalies“, o kaip nuolatinis dialogo dalyvis kartu su seniūnijos darbuotojais. Toks bendradarbiavimas leidžia operatyviau reaguoti į problemas ir realistiškai vertinti galimus sprendimo būdus.

Dalyvavimas viešinant ir tobulinant naujai planuojamą infrastruktūrą

2025 metais Šaltinių seniūnaitijoje vyko aktyvus gyventojų įtraukimas į naujai planuojamos viešosios infrastruktūros viešinimą ir derinimą. Seniūnaitijos teritorijoje numatyta įrengti naują **viešąją erdvę su šunų vedžiojimo aikštele**, kuri taps svarbia rekreacine ir bendruomenės susitikimų vieta.

Seniūnaitė, bendradarbiaudama su gyventojais, aktyviai dalyvavo projekto viešinimo procese – rinko gyventojų pastabas, apibendrinėdama pasiūlymus ir juos teikė projekto rengėjams bei savivaldybės atstovams. Gyventojų nuomonės buvo susijusios su erdvės funkcionalumu,

saugumu, takų išdėstymu, želdiniais, triukšmo valdymu ir skirtingų naudotojų interesų suderinimu.

Svarbu pažymėti, kad dalis pateiktų pastabų buvo įtrauktos į galutinį projekto sprendinį. Tai parodė, jog ankstyvas bendruomenės įsitraukimas ir konstruktyvus dialogas leidžia pasiekti realių rezultatų ir geriau pritaikyti infrastruktūrą vietos gyventojų poreikiams.

Šis procesas tapo teigiamu pavyzdžiu, kaip seniūnaitė gali veikti kaip jungiamoji grandis tarp gyventojų ir sprendimų priėmėjų – ne tik perduodant informaciją, bet ir padedant formuoti sprendimus dar projektavimo etape.

Dalyvavimas programoje „Dalyvauk Vilnius“ ir bendruomeniniai projektai

2025 metais Šaltinių seniūnaitė kartu su bendruomene aktyviai dalyvavo Vilniaus miesto savivaldybės dalyvaujamojo biudžeto programoje „Dalyvauk Vilnius“. Šios iniciatyvos tikslas – suteikti gyventojams galimybę tiesiogiai prisidėti prie savo aplinkos formavimo ir sprendimų priėmimo.

Du seniūnaitės inicijuoti projektai sulaukė gyventojų palaikymo ir laimėjo finansavimą. Vienas iš jų 2025 metais jau buvo sėkmingai įgyvendintas, pagerinant viešosios erdvės funkcionalumą ir gyvenamosios aplinkos kokybę.

Antrasis projektas numatytas **2026 metų įgyvendinimui** ir yra orientuotas į praktinių kasdienės buities poreikių sprendimą. Prie daugiabučių namų, neturinčių balkonų ar kitų drabužių džiovinimui pritaiktų erdvių, planuojama įrengti mažosios architektūros objektus – lauko drabužių džiovyklas. Šie sprendiniai bus ne tik funkcionalūs, bet ir estetiški, pritaikyti prie urbanistinės aplinkos.

Pažymėtina, kad tokio pobūdžio viešai prieinami, estetiškai suprojektuoti lauko drabužių džiovinimo sprendimai Lietuvoje šiuo metu nėra plačiai taikomi. Dažniausiai buitiniai džiovinimo klausimai sprendžiami individualiai, neatsižvelgiant į bendrą viešųjų erdvių kokybę ar urbanistinį kontekstą.

Šaltinių seniūnaitijoje planuojamas projektas siekia parodyti gerąją praktiką – kaip kasdienės buities sprendimai gali būti integruojami į miesto aplinką taip, kad jie būtų funkcionalūs, estetiški ir papildytų viešąją erdvę, o ne ją darytų. Projektu siekiama sukurti pavyzdį, kuris galėtų būti pritaikomas ir kitose Vilniaus seniūnaitijose ar kituose Lietuvos miestuose.

Seniūnaičio institucijos vaidmuo ir iššūkiai didmiesčiuose

2025 metai taip pat išryškino sisteminius **seniūnaičio institucijos iššūkius didmiesčiuose**.

Seniūnaičio vaidmuo miesto kontekste vis dar nėra plačiai žinomas, o dalyje Vilniaus seniūnaitijų seniūnaičiai apskritai nėra išrinkti. Dėl to gyventojų lūkesčiai neretai viršija realias seniūnaičio galimybes, o pati institucija lieka nepakankamai matoma ir suprantama.

Pagal galiojančią teisinę bazę seniūnaičio pasiūlymai ir prašymai yra rekomendacinio pobūdžio. Tai reiškia, kad seniūnaitis neturi sprendimų priėmimo galios, o jo veikla daugiausia grindžiama

iniciatyva, argumentuota pozicija ir gebėjimu telkti bendruomenę bei palaikyti dialogą su institucijomis.

2025 metais buvo įkurta Vilniaus seniūnaičių asociacija, kurios tikslas – viešinti seniūnaičio instituciją, stiprinti jos matomumą ir siekti didesnio seniūnaičių vaidmens vietos savivaldos procesuose. Asociacija siekia, kad seniūnaičių pasiūlymai būtų ne tik išklaunami, bet ir sistemingai įtraukiami į sprendimų rengimo stadijas.

Vis dėlto praktikoje matomas ribotas savivaldybės ir ministerijų pasirengimas plėsti seniūnaičių galias. Esant tokiai situacijai, kyla reali rizika, kad seniūnaičiai, net ir aktyviai dirbdami, nebegalės efektyviai padėti gyventojams. Tai ne stiprintų, o ilgainiui silpnintų seniūnaičio institucijos autoritetą ir gyventojų pasitikėjimą vietos savivalda.

Naujamiesčio gyventojų apklausa „Facebook“ grupėje „Naujamiestis. Su meile“, kurioje per dvi dienas dalyvavo 160 respondentų, parodė, kad miesto gyventojai linkę klausimus spręsti tiesiogiai – 130 iš jų nurodė, jog susidūrę su problema kreipiasi tiesiogiai į savivaldybę.

Tai leidžia daryti prielaidą, kad nesant pakankamų įgaliojimų, aiškiai apibrėžto vaidmens ir realių sprendimų priėmimo galimybių, seniūnijų ir seniūnaičių institucija gyventojams tampa labiau informaciniu, o ne veiksmingu dalyvavimo savivaldoje instrumentu.

Finansinė atskaita

Per 2025 m. laikotarpį, vykdant seniūnaitės pareigas, gauta 360 Eur kompensaciją už išlaidas kurui.

Rita Latvytė

+37069918144

Naujamiestis.sumeile@gmail.com